

**Instrukcja obsługi i eksploatacji
wagonów towarowych typu E**

Strona	Numer wyd.	Data	Zmiana

Opracował:
Zakład WW

Właściciel procesu:
Kierownik WW

Zaakceptował:
Pełnomocnik ds. ZSZ

Zatwierdził:
Zarząd LOTOS Kolej

Dokument obowiązuje od 2021 r.

1. CEL

Instrukcja ma na celu przedstawienie zasad prawidłowej eksploatacji wagonów węglarek, z płaską podłogą, przystosowanych lub nieprzystosowanych do rozładunku na wywrotnicach.

2. ZAKRES

Instrukcja obowiązuje dla wszystkich wagonów towarowych typu E będących w dyspozycji spółki LOTOS Kolej sp. z o.o. i obejmuje swoim zakresem czynności związane z obsługą i eksploatacją.

3. DOKUMENTY ZWIĄZANE

UIC – Code of practice for the loading and securing of goods on railway wagons volume 1 and 2

Odnosniki *www*:

https://uic.org/IMG/pdf/loading_rules-volume_1-01042020.pdf

https://uic.org/IMG/pdf/loading_rules-volume_2-01042020.pdf

4. DEFINICJE

Brak.

5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Kierownik Zakładu Gospodarowania i Utrzymania Wagonów odpowiada za:

- Bieżący nadzór nad aktualnością niniejszej instrukcji.

Klient/Najemca odpowiada za:

- Użytkowanie wagonów typu E na warunkach określonych w niniejszej instrukcji.

6. OPIS POSTĘPOWANIA

6.1 Oznakowanie serii wagonu

Oznaczenie literowe serii wagonu definiuje parametry techniczne pojazdu danej serii oraz informuje o dopuszczalnym sposobie eksploatacji. W poniższej tabeli zestawiono znaczenia liter wchodzących w skład serii literowej wagonów typu E.

Tabela 1. Znaczenie liter wchodzących w skład serii literowej wagonów typu E.

E	wagon węglarka normalnej budowy
a	4-osiowe
aa	6- i więcej osiowe
c	z klapami rozładunkowymi w podłodze
k	2-osiowe: gr. obc. < 20 t 4-osiowe: gr. obc. < 40 t 6- i więcej osiowe: gr. obc. < 50 t
kk	2-osiowe: 20 t ≤ gr. obc. < 25 t 4-osiowe: 40 t ≤ gr. obc. < 50 t 6- i więcej osiowe: 50 t ≤ gr. obc. < 60 t
l	nieprzystosowane do wyładunku na wywrotnicach bębnowych-bocznych
m	2-osiowe: dł. ład. < 7,70 m 4- i więcej osiowe: dł. ład. < 12 m
n	2-osiowe: gr. obc. > 30 t 4-osiowe: gr. obc. > 60 t 6 i więcej osiowe: gr. obc. > 75 t
o	nieprzystosowane do wyładunku na wywrotnicach obrotowych-czołowych
s	przystosowany do kursowania z prędkością 100 km/h
ss	przystosowany do kursowania z prędkością 120 km/h

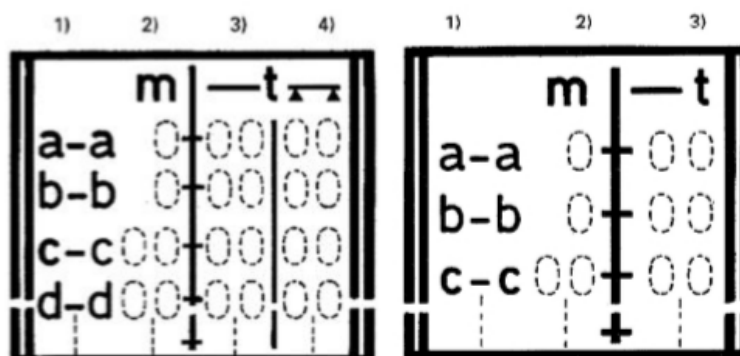
6.2 Załadunek wagonu

Załadunek wagonów może być prowadzony wyłącznie w zgodzie z Wytocznymi ładowania UIC (tom 1 i 2). Przed załadunkiem wagon należy przetoczyć na tor załadunkowy

i zahamować hamulcem ręcznym. Niedopuszczalne jest przetaczanie wagonów nieprzystosowanymi do tego celu urządzeniami (np. maszynami budowlanymi, itp.). Do przetaczania wagonów można wykorzystywać wyłącznie przewidziane do tego zaczepy: haki ciąglowe lub haki holownicze. Podczas manewrowania wagonem należy zwrócić szczególną uwagę na zalegające na infrastrukturze przedmioty oraz elementy obce w celu uniknięcia z nimi kolizji. Prace manewrowe mogą być prowadzone jedynie w oparciu o przepisy obowiązujące na danej bocznicy. Następnie przed załadunkiem należy zweryfikować stan techniczny wagonu, w tym m.in. skrzyni ładunkowej, zamknięcie drzwi, zamknięcie burt czołowych o ile jest wagon w nie wyposażony. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń należy zgłosić ich wystąpienie do LOTOS Kolej sp. z o.o. i ustalić sposób dalszego postępowania z wagonem.

Załadunek może być prowadzony ręcznie lub z wykorzystaniem maszyn, np. taśmociągów, elektromagnesów, czerpaków lub grawitacyjnie z wykorzystaniem silosów. Załadunek należy prowadzić w sposób niepowodujący uszkodzeń jakichkolwiek elementów wagonu. Ładunek powinien być rozłożony równomiernie, a maksymalna ładowność wagonu nie może zostać przekroczona. Niedopuszczalne jest ubijanie ładunku w jakikolwiek sposób oraz opuszczanie, szczególnie ładunku skupionego w sposób gwałtowny. W przypadku rozsypania ładunku poza skrzynię ładunkową, wagon należy bezwzględnie oczyścić. Należy zwrócić uwagę aby na obwodzinie górnej oraz innych elementach wagonu nie pozostały resztki ładunku.

Ładunki sztukowe należy zabezpieczyć przed przemieszczeniem podczas jazdy zgodnie z Wytycznymi ładowania UIC. Należy przestrzegać naniesionych na burtach wagonu oznaczeń dotyczących długości ładowania dla przedmiotów o skupionej masie.

Rys. 1. Przykład znaku długości ładowania dla przedmiotów o skupionej masie w zależności od typu wagonu.

- 1 – Znak długości ładowania lub odstęp między ładunkami.
 - 2 – Odległość w metrach między odpowiednimi znakami odstępów wzdłuż ostojnicy.
 - 3 – Największa dopuszczalna masa w tonach dla pojedynczego ładunku rozłożonego równomiernie na długości załadunkowej.
 - 4 – Największa dopuszczalna masa w tonach dla ładunku opartego na 2 podporach.
- W przypadku gdy masa ładunku nie może być rozłożona równomiernie należy przestrzegać poniższych zasad:

- stosunek obciążenia na jeden z wózków do obciążenia na drugi wózek nie powinien być większy niż 3 : 1.
- stosunek obciążenia na jedno z kół w stosunku do drugiego koła tej samej osi nie może być większy niż 1,25 : 1.

Ładunek należy umieszczać równomiernie w taki sposób aby jego środek ciężkości znajdował się w osi wzdłużnej wagonu.

Ładunek należy umieszczać i zabezpieczać przed przemieszczaniem w taki sposób aby żaden z jego elementów, tak po załadunku jak i w czasie transportu, nie wystawał poza obrys oraz skrajnię wagonu.

6.3 Ważenie wagonu i nastawienie układu hamulcowego

Ładowny wagon podlega ważeniu na wadze kolejowej. Masa brutto nie może przekraczać wartości wskazanych w rastrze naniesionym na wagonie, z uwzględnieniem właściwej klasy toru kolejowego.

W ważonym wagonie należy dokonać odpowiednich ustawień tablic przestawczych hamulca zespolonego:

- Dźwignia „towarowy/osobowy”;
- Dźwignia „próżny/ładowny”.

W przypadku niesprawności układu hamulcowego wagonu, dźwignę przestawczą ustawić w pozycji „wyłączony”. Fakt ten należy zgłosić do LOTOS Kolej Sp. z o.o.

6.4 Rozładunek wagonu

Rozładunek może być prowadzony ręcznie lub z wykorzystaniem maszyn, np. taśmociągów, elektromagnesów, czerpaków lub grawitacyjnie. Rozładunek na wywrotnicy jest możliwy tylko w przypadku wagonów odpowiednio do tego przystosowanych – zgodnie z typem wagonu. Rozładunek na wywrotnicy należy prowadzić zgodnie z obowiązującą instrukcją dla danego urządzenia rozładunkowego. Rozładunek należy prowadzić w sposób niepowodujący uszkodzeń jakichkolwiek elementów wagonu. Wszelkie powstałe uszkodzenia należy zgłosić do LOTOS Kolej sp. z o.o.

Po rozładunku należy sprawdzić, czy żadne jego pozostałości produktu nie zalegają na elementach do tego nieprzeznaczonych, w tym na obwodzinie górnej. Komora ładunkowa wagonu po rozładunku powinna zostać całkowicie oczyszczona z jego resztek produktu, drzwi oraz ściany szczytowe należy prawidłowo zamknąć i zaryglować.

6.5 Zgłaszanie usterek i wyłączenie wagonu ze składu

Wszelkie informacje dotyczące usterek wagonów należy niezwłocznie zgłaszać pocztą elektroniczną na adresy email:

- dysp.gl.op@lotoskolej.pl,
- dyspozytor.TW@lotoskolej.pl.

W przypadku konieczności wyłączenia wagonu ze składu pociągu należy wykonać następujące czynności:

- Zamknąć kurki końcowe na przewodzie głównym wagonu i rozłączyć sprzęgi hamulcowe, następnie podwiesić na wieszaki;
- Rozłączyć sprzęgi śrubowe, następnie podwiesić na wieszaki;
- Odholowany w bezpieczne miejsce wagon zahamować hamulcem postojowym.

6.6 Konserwacja i naprawy okresowe

Wszelkie naprawy, przeglądy oraz utrzymanie bieżące należy prowadzić zgodnie z Dokumentacją Systemu Utrzymania właściwą dla danego typu wagonu.

6.7 BHP podczas eksploatacji wagonów

Pracownicy wyznaczeni do obsługi wagonów muszą posiadać umiejętności zawodowe, oraz wykazać się znajomością instrukcji obsługi, ogólnie stosowanych przepisów BHP oraz przepisów wewnętrznych.

Podczas eksploatacji wagonu należy przestrzegać m.in. następujących zasad:

- Zakaz przebywania pod wagonem lub w wagonie podczas prowadzenia załadunku, rozładunku i manewrów.

Nr	KOL.OBS.001.WW	
Data	05-01-21	Nr wyd. 1

- Przed przystąpieniem do załadunku, rozładunku lub naprawy należy upewnić się, że wagon jest zabezpieczony przed przemieszczaniem.
- Nie wolno prowadzić manewrów wagonem z otwartymi drzwiami

7. ZAPISY

Nie stosuje się.

8. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Brak